

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum confessio sit actus pœnitentiæ virtutis? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Ad secundum dicendum, quod illius virtutis cuius obiectum est peccatum commissum, quamuis habitum possit innocens habere, tamen actum non habet innocentia permanente; & ideo etiam confessio peccatorum de qua nunc loquimur, non competit innocenti, quamuis sit actus virtutis.

Ad tertium dicendum, quod quamuis gratia sacramentorum & gratia virtutum sit alia, & alia: non tamen sunt contrariae, sed disparatae. Et ideo non est inconueniens, ut idem sit actus virtutis, secundum quod ex libero arbitrio gratia informato procedit: & sit sacramentum, vel pars sacramenti, secundum quod est medicina in remedium peccati ordinata.

ARTIC. III.

Vtrum confessio sit actus poenitentiae virtutis?

27

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod confessio non sit actus poenitentiae virtutis: quia actus illius virtutis est, quae est causa eius. Sed causa confessionis est spes veniae, ut ex definitione induta apparet. Ergo videtur, quod sit actus spei, & non poenitentiae.

*ar. i. huius
ius quest.
arg. 1.*

¶ 2 Præterea, Verecundia est pars temperantiae. Sed confessio ex erubescencia operatur, ut ex præsignata definitione apparet. Ergo est actus temperantiae, & non poenitentiae.

*ar. i. huius
ius quest.
arg. 1.*

¶ 3 Præterea, Actus poenitentiae innititur diuinae misericordiae. Sed confessio magis innititur sapientiae, propter veritatem, quae in ipsa esse debet. Ergo confessio est actus poenitentiae.

¶ 4 Præterea, Ad poenitentiam mouet articulus de iudicio, propter timorem, qui poenitentiae origo est. Sed ad confessionem mouet articulus de vita aeterna, quia est propter spem veniae. Ergo non hoc est actus poenitentiae.

¶ 5 Præterea, Ad virtutem veritatis pertinet, ut ostendat se quis talem, qualis est. Sed hoc facit confitentis. Ergo confessio est actus virtutis, quae dicitur veritas, & non poenitentiae.

SED contra, Poenitentia ordinatur ad destructionem

tionem peccati. Sed ad hoc idem ordinatur confessio. Ergo est actus poenitentiae.

RESPONDEO dicendum, quod hoc in virtute considerandum est, quod quando supra obiectum virtutis, additur specialis ratio boni & difficilis, additur specialis virtus: sicut magni sumptus ad magnificentiam pertinent, quamvis communiter sumptus mediocres & donationes pertineat ad liberalitatem.

Ab. 2.c.7. ante mediam. Et lib. 4.c.1. vt patet in secundo & quarto Ethicorum. Et liter est in confessione veri, quæ quamvis ad veritatis virtutem pertineat absolute, tamen secundum aliquam rationem boni additur, ad aliam virtutem pertinet incipit. Et ideo dicit Philosophus in 4. Ethicorum, quod confessio, quæ fit in iudicijs, non pertinet ad veritatis virtutem, sed magis ad iustitiam.

cap. 7. partium ante mediam. similiter confessio beneficiorum Dei in laudem patriæ, non pertinet ad virtutem veritatis, sed ad virtutem patriæ: & ita etiam confessio peccatorum ad remissionem eorum consequendam, non pertinet ad virtutem veritatis, vt quidam dicunt, sed ad virtutem poenitentiae.

Imperatiue autem ad virtutes pertinere potest, secundum quod in multis virtutibus trahi potest confessionis actus. Ad primum ergo dicendum, quod spes est confessionis causa; non sicut eliciens, sed sicut imperans.

Ad secundum dicendum, quod erubescencia in definitione non ponitur quasi causa confessionis, cum magis nata sit impedire confessionis actum, magis quasi concausa ad liberandum a poena, in qua ipsa erubescencia poena quædam est: sicut clausus Ecclesie concausa confessionis ad hoc.

Ad tertium dicendum, quod secundum quod adaptationem partes poenitentiae tribus affectionum adaptari possunt: vt contritio misericordie vel bonitati respondeat, propter dolorem de confessione sapientiae, propter veritatis manifestationem: satisfactio potentiae, propter satisfactionem. Et quia contritio est prima pars poenitentiae.

efficaciam alijs partibus præbens: ideò eodem modo indicatur de tota pœnitentia, sicut de contritione.

Ad quartum dicendum, quòd quia confessio magis ex spe procedit, quam ex timore, vt dictum est *: ideò magis innititur articulo de vita æterna, quam respicit spes, quam articulo de iudicio, quod respicit timor: quamuis pœnitentia ratione contritionis conuerso se habeat.

q. 1. ar. 2.
et ar. 1.
huius q.
ad 2.

Ad quintum patet solutio ex dictis †.

QVÆST. VIII.

in corp.
art.

De ministro confessionis, in septem articulos diuisa.

Deinde considerandum est de ministro confessionis.

¶ Circa quod quaruntur septem.

¶ Primo, vtrum necessarium sit confiteri sacerdoti?

¶ Secundo, vtrum in aliquo casu liceat alijs quam sacerdotibus confiteri?

¶ Tertio, vtrum extra casum necessitatis possit aliquis non sacerdos confessionem venialium audire?

¶ Quarto, vtrum sit necessarium quòd homo confiteatur proprio sacerdoti?

¶ Quinto, vtrum possit aliquis alteri, quam proprio sacerdoti confiteri ex priuilegio, vel mandato superioris?

¶ Sexto, vtrum pœnitens in extremo vitæ suæ possit absolui à quolibet sacerdote?

¶ Septimo, vtrum pœna temporalis taxari debeat secundum quantitatem culpæ?

ARTIC. I.

Vtrum necessarium sit confiteri sacerdoti?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quòd non sit necessarium sacerdoti confiteri. Ad confessionem enim non obligamur nisi ex diuina institutione.

Tho. vbi supra ar. 3. q. 1. et seq.

Sed diuina institutio nobis proponitur iacob. 5. Confitemini alterutrum peccata vestra: vbi non fit mentio